

ΤΟ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΣΠΗΤΙ

— Καλοῦς ὤρισε τοῦ δώρου ποῦ μᾶς ἦρθ' ἀπ' τοῦν Μπαλατσέ τοῦν Γιάννη Νὰ ζήση, νὰ ζήση, νὰ ζήση, αὐτούς, ἡ φαμελιά του, ἡ τσούπρα του καὶ νάρθῃ μὲ τοῦ καλὸ κι' οὐ γυιὸς τ' ποῦν' φανταρους σιὰ Τρικκαλα ! . . .

Καὶ ντούπ ! ντούπ ! ντούπ ! ἓνας κρότος διαβολεμένος ἀπὸ σφυριὰ κι' ἀπὸ σκεπάρνια κι' ἀπὸ πλάνες κι' ἀπὸ κομμάτια σανίδας, ποῦ κτυπιώντουσαν μ' ὀρμὴ καὶ μὲ λύσσα, ἀπάνω στὰ ξύλα τῆς στέγης, τῆς καινούργιας στέγης καὶ ντούπ ! ντούπ ! ντούπ ! καὶ πάλι ντούπ ! ντούπ ! ντούπ ! ἔκλεινε τὴν εὐχὴ, ποῦ μὲ φωνὴ διάτορῃ καὶ πανηγυρικῇ διαλαλοῦσαν ἀπὸ πάνω ἀπ' τὴν στέγη τὴν καινούργια οἱ ἐνθουσιασμένοι τσού-σινδες.

— Καλοῦς ὤρισε τοῦ δώρου

Ἦτανε μεσημέρι· ὄχι ἀκριβῶς μεσημέρι· μιὰ μισητὴ ἡ ὥρα ἀπάνω κάτου· Ἰούλιος μῆνας· κάμα φοβερό· νὰ κοιμηθῶ δὲ μπορούσα· ξαπλωμένος πάνω στὸ κρεβάτι μου, διάβαζα γράμματα κ' ἐφημερίδες ποῦ μοῦχαν στείλει οἱ δικοί μου κ' οἱ φίλοι μου ἀπ' τὴν Ἀθήνα. Ποῦ νὰ μούρθῃ ὕπνος, ποῦ νὰ κλείσω μάτι ! Παιδὶ τῆς Ἀθήνας, ἐξωρισμένο ἐκεῖ στὴν καρδιά τῆς Καραγκουνιάς, μακριὰ ἀπ' τὸν τόπο ποῦ γεννήθηκα καὶ μεγάλωσα, μακριὰ ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους ποῦ συνήθισα νὰ βλέπω κάθε στιγμὴ, καὶ μακριὰ ἀπ' τοὺς φίλους ποῦ συνήθισα ν' ἀγαπᾶω, — ἀνάμεσα σ' ἓνα κόσμον ἀδιάφορο καὶ ξένο γιὰ μένα, π' οὔτε νὰ μὲ νοιώσῃ οὔτε νὰ τὸν νοιώσω μπορούσα, οὔτε νὰ μὲ συνηθίσῃ, οὔτε νὰ τὸν συνηθίσω, οὔτε

νά μ' ἀγαπήσῃ, οὔτε νά τόν ἀγαπήσω, — ξένος ἐκεῖ περισ-
σότερο παρὰ σάν νά ζοῦσα στά κάματα τῆς Νουβίας ἢ στοὺς
πάγους τῆς Ἀλάσκας — μόνη χαρὰ καὶ μόνη εὐχαρίστησι
ἀληθινὴ ἐννοιωθῇ τὴν ἡμέρα ἐκείνη πούρχότανε τὸ ταχυ-

δρομεῖο καὶ μοῦ
'στελνε ὁ Κώ-
στας ὁ τηλεγρα-
φητής, πρῶτα
πρῶτα σ' ἐμένα,
ἔτσι γιὰ ἰδιαί-
τερα περιποίησι,
γιατ' ἦτανε παιδὶ
τῆς Ἀθήνας κι'
αὐτός, τὰ γράμ-
ματα καὶ τῆς ἐ-
φημερίδες μου.

Τί γιορτὴ καὶ
τί πανηγύρι τό-
τε! Ξαπλωνό-
μουνα στὸ κρεβ-
βάτι. "Ανοίγα τὰ
γράμματα καὶ τὰ
διάβαζα μονορ-
ροῦφι· ξεδίπλω-
να τῆς ἐφημερί-
δες καὶ τῆς ρού-

φαγα, τῆς ἔτρωγα, ἴσα μὲ τὴν τελευταία γραμμὴ κι' ἅμα
τελείωνε τὸ πρῶτο βιαστικὸ διάβασμα ἀρχινοῦσα τὸ ἄλλο τὸ
ἡσυχότερο, τὸ ραχατιλίδικο· κ' ὕστερα τὸ τρίτο καὶ τὸ τέ-
ταρτο· κι' ὅλο καινούργια μοῦ φαινόntonουσάν· κ' ἔτσι μ' εὐ-
ρίσκε τὸ βράδυ στὸ κρεβάτι μὲ τῆς ἐφημερίδες στὸ χέρι, κ'
ἔτσι νόμιζα πῶς ζοῦσα γιὰ μισὴ ἡμέρα στὴν Ἀθήνα, ἀνά-
μεσα στοὺς δικούς μου καὶ στοὺς φίλους μου!

Κόπιασε κοιμήσου τώρα σὺ κι' ἄρῃσε τέτοια εὐχαρίστησι!..

— Καλοῦς ὥρισε τοῦ δώρου. . . . ποῦ μᾶς ἦρθ' ἀπ' τοὺν
Μήτρου τοὺν Τσουκνίδα. . . νὰ ζήσῃ. . . νὰ ζήσῃ. . . καὶ νὰ

ξυπνήση ταχειά... συμβασμένος με μιὰ ὄμορφη τσούπρα. .
 δίχως νὰ πληρώσ' ἀγουρλήχι. . .

Καὶ ντούπ! ντούπ! ντούπ! καὶ πάλι ντούπ! ντούπ!
 ντούπ! . . .

Πέταξα τὴν ἐφη-
 μερίδα ἀπ' τὸ χέρι
 μου. Ἡ λυσσασμένη
 φωνὴ τῶν τσούση-
 δων καὶ ὁ ἀπαίσιος
 κρότος τοῦ σκεπαρ-
 νιοῦ καὶ τῆς πλά-
 νης καὶ τοῦ σφυριοῦ
 καὶ τῆς σανίδας με
 τραβοῦσε ἀπ' τὸν
 κόσμο τὸν ἰδανικὸ
 ποῦ ζοῦσα, καὶ με
 γυρνοῦσε πίσω στὴν
 πραγματικότητα.

Σηκώθηκα, πῆρα
 μιὰ καρέκλα καὶ
 βγῆκα καὶ κάθησα

στὸ ξύλινο κ' ἔτοιμόρροπο μπραλκόνι μου· ἔβλεπε κατὰ τὸν
 βορρᾶ καὶ τέλος πάντων ψευτοφυσοῦσε ἄποια ψευτοδρυσιά.

Ἀπέναντί μου, δέκα δεκαπέντε βήματα μακριά, κι' ὀλίγο
 πλάγια, ἦτανε τὸ καινούργιο σπῆτι τοῦ Παναγῆ τοῦ Τούρτα·
 — ἰσόγειο σπητάκι, πλιθόκτιστο, τρεῖς καμαροῦλες σὰν χε-
 λινοδοφωλιές, κι' ὁ μουςαφίρ ὄντᾶς, ἡ σάλα σὰν νὰ ποῦμε,
 ἁπῶς μεγαλειότερη, κ' ἓνας στενός, στενότερος διάδρομος
 καὶ τίποτε παρὰ πάνω. Κάρφωναν τὰ πρῶτα ξύλα τῆς στέ-
 γης ἐκεῖνη τὴν ὥρα, κ' εἶχανε στήσει ὁλόρθα ἀπὸ δυὸ ξύλα
 στῆς ἄκρες, ἔτσι σὰν σταυρούς, με καμπόσες φρουξυλιές
 ἀπάνω, ἀντὶ γιὰ σμύρτα, καὶ στὸ σχοινὶ τὸ λεπτὸ ποῦ τὰ
 ἔνωνε καὶ τὰ δυὸ, κρεμοῦσαν οἱ χιτίστηδες τὰ δῶρα ποῦ τοὺς
 ἔφερνε ὁ νοικοκύρης, οἱ συγγενεῖς του κι' οἱ φίλοι του — ἓνα
 μαντήλι με τὸν Μιχκομπότσαρη ἀπάνω, ἓνα ζουνάρι, τρεῖς
 τέσσαρες πῆχες ἀμερικάνικο πανί, πέντ' ἕξη πῆχες βρακο-
 ζώνη γιὰ τὴ βράκκα τους. Καὶ τὸ κρεμοῦσαν ἐκεῖ με κα-

μάρι καὶ τὸ διαλαλοῦσαν μὲ ξεφωνητὰ καὶ μὲ δαιμονισμένα
κτυπήματα τῶν ἐργαλείων τους. . . .

— Καλοῦς ὤρισε τοῦ δώρου ! . . .

Τὸ θέαμα ἦταν καινούργιο γιὰ μένα καὶ σὰν νὰ μ' ἄρεσε
λιγάκι. Κ' ἔπειτα μήπως ἦταν αὐτό ; 'Απὸ κάτω ἀπ' τὸ
μπαλκόνι μου—ἴσχιος καὶ ψευτοδροσιὰ λιγάκι!— καθόντουσαν
σταυροπόδι, κατὰχαμ, ὁ Μπαλατσὸς κι' ὁ Μῆτρος Τσιγκνί-
δας κι' ὁ Λιάπης ὁ Κώστας κι' ὁ Δησάρης Κόντος κι' ὁ

Ἄλφας ὁ Γαρούφαλος,
κ' ἔφερναν κρίσεις γιὰ
τὸ σπῆτι τοῦ Παναγῆ
τοῦ Τούρτα, κ' ἔλεγαν
μὲ πόζα καὶ μὲ αὐτο-
πεποίθησι, σὰν μηχα-
νικοὶ ἔμπειροι, ποῖο
ἔπρεπε νὰ γίνη καὶ
ποῖο ἔγινε ποῦ δὲν
ἔπρεπε.

— Ἡ Τούρτας δὲν
τῶκανε καλὰ, τζά-
νουμ ! Ἐπρεπε ν' ἄ-
νοιξη τὴν πόρτα κατὰ
τὸ βορηᾶ γιὰ νάχηδρο-
σιὰ τὸ καλοκαῖρι . . .
Τώρα ἔτσι ποῦ τῶκανε
θὰ βράση 'χεῖ μέσα

σὰν κουλουκὺθ' ἀπ' τοῦ κάμα. . .

— Κι' ἂν τὴν ἄνοιγε, οὐρὲ Γαρούφαλε, ἀπ' τὸν βορηᾶ,
θὰ τὸν ξεπάγιαζε οὐ τρικάλῃς τὸν χειμῶνα . . .

— Ἀμ' τί τοὺς ἤθελε τοὺς τέσσερις ὀντάδες ; Δὲν τοὺν
ἔφθαν' ἓνας καὶ καλὸς, κ' ἓνας ἄλλος γιὰ τὰ ζωντανά του
καὶ τοῦ χόρτου του ;

— Θὰ βάλη τοὺν γυιό του μὲ τὴ νύφη του, σὰν θὰ τοὺς
παντρεύῃ ταχειά, στοὺς δύο ὀντάδες καὶ τοὺς ἄλλους δυὸ θὰ
τοὺς κρατήσῃ αὐτὸς μὲ τὴ φαμελιά του.

— Βρέ, πῶς χάλασ' ἡ πλάση' τράνεψε κ' ἡ Παναγῆς
τώρα καὶ θέλει ξεχωριστὸ ὄντα γιὰ τοῦ γυιό του ! . . . ὅπως

κάνουν οἱ παληολλαδίτες! Ἐμεῖς τάχατες εἴμαστε χουριά-
τες ποῦ καθουμάστε νυφάδες καὶ γαμπροὶ καὶ πεθερικά οὐλ'
ἀντάμα πέρα πέρα σ' ἕναν ὄντᾶ κ' ἔχουμε τοὺς ἄλλους λεύ-
θερους γιὰ τὰ πράμματά μας καὶ τὰ σέα μας!... Τράνεψε κ'
ἡ Παναγῆς τώρα πᾶνάθεμά τονε!...

— Δέν τὸ κάνει γι' αὐτό, ρε χαντακουμένη τοῦ ἀνέμου!...
Τοῦ 'ποσχέθηκε ἡ Δήμαρχους πῶς ἄμα τελειώσῃ θὰ τοῦ
κάνῃ τὸ σπῆτί του ἀστυνομία... "Ἐνα κόμμα βλέπεις... καὶ
πενῆντα δραχμὲς τὸν μῆνα... αἱ; καὶ δέκα ὀντάδες κἀν' ἡ
Παναγῆς, ὁρὲ Δησάρη!

— Ἀμὴ κι' ἀστυνομία νὰ τὸ κάνῃ πρέπει ν' ἀνοίξῃ μιὰ
πόρτα κατὰ τὸ βορρῆ...

— Κ' ἕνα παραθύρι ἀκόμα κατὰ τὸ μέρος τῆς ἀνατολῆς
γιὰ νὰ λιάζεται τὸ πρωῒ...

— Νὰ τραβήξῃ καὶ τὸν 'ξώστη πέντ' ἔξῃ πούντους ἀκόμα
γιὰ νάρθῃ ἴσα μὲ τὸ πλαϊνὸ σπῆτι...

— Νὰ κάνῃ καὶ τὴ πόρτα πειὸ πλατειά...

— Νὰ σηκώσῃ καὶ λιγοῦλι τὸ χαντάκι τῆς αὐλῆς...

— Νὰ χαλάσῃ τὴ σκεπὴ καὶ νὰ τὸν σηκώσῃ τὸν τοῖχο
δέκα πούντους παρὰ πάνω... Τί λὲς καὶ σύ, καψοπαναγῆ:

— Τί νὰ ποῦ ἡ δόλιους! Δίκηρο ἐχέτε οὐλοὶ σας... Πιέτε
τὼρ' ἀπὼνα τσίπουρο κι' ὅ,τ' ἔγειν' ἔγεινε!... νὰ τὸ γκρε-
μίσω μ' ἐρχέται ζῶρι!...

Καὶ κρατῶντας στῶνα χέρι μιὰ χιλιάρικη μαύρη μπου-
κάλα καὶ στ' ἄλλο ἕνα ρακογυάλι μεγάλο, ποῦ χωροῦσε
μέσ' ἐπάνω ἀπὸ πενήντα δράμια, τὸ γέμιζε καλὰ καὶ τὸ 'δινε
στὸν καθένα νὰ τ' ἀδειάσῃ ὡς τὸν πάτο γιὰ τὰ καλορροϊζικα...

Τέτοιο οὔζο— ἀκουαφόρτε σωτὸ— σὲ τέτοια ὥρα καὶ μὲ
τόσο κάμα, μένο λαρύγκια καραγκούνικα, ποῦχουν γείνει
σὰν πετσοὶ βιδέλο ἀπ' τὴν καθημερινὴ χρῆσι τοῦ ἀπαισίου
ποτοῦ, μπορούσαν νὰ τὸ δεχθοῦν χωρὶς νὰ ξεγδαρθοῦν ἀπὸ τὸ
κάψιμο. Κι' ὁ γυιὸς του ὁ μεγάλος, ποῦ θὰ καθότανε στοὺς
δυὸ ὀντάδες σὰν θὰ παντρευότανε μὲ τὸ καλὸ, ἀνεβασμένους
ἀπάνω στὴ στέγη καὶ κρατῶντας τὰ ἴδια σύνεργα στὰ χέρια
του, μπουκάλι καὶ ρακογυάλι, κερνοῦσε ἀδιάκοπα τοὺς τσοῦ-
σηδες καὶ τοὺς 'δρόσιζε μὲ τὴν ἀναλυτὴ αὐτὴ φωτιά ποῦ
κατ' εὐφημισμὸ τσίπουρο τὴν λέγανε.

— Καλοῦς ὤρισε τοῦ δώρου. . . . ποῦ μᾶς ἦρθ' ἀπ' τοὺν "Αλφα τοὺν Γαρούφαλον.... Νὰ ζήση.... νὰ ζήση... νὰ ζήση... αὐτὸς. . . ἡ φαμελιά του. . . Θεὸς σχωρέσ' καὶ τῆς βαβᾶς ποῦ πέθανε τὰ προφές... Καὶ νὰ βρῇ ταχειὰ καὶ τὴ κρητικιά φοράδα ποῦ τοῦ κλέψανε ψές τ' ἀργὰ οἱ μπαταξήδες!...

Κ' ἡ μπουκάλες φέρνανε βόλτα καὶ τὰ καλορροίζικα ἐδιναν κ' ἔπαιρναν.

— Δὲν πῆγες καὶ τοῦ γιατροῦ ἓνα τσίπουρ' ἀπάνω γιὰ νὰ 'ρχηθῇ γιὰ τὰ καλορροίζικα! . . εἶπε ὁ Λιάπης ὁ Κώστας.

— Νὰ σοῦ φέρω, κύρ γιατρέ μ' ἀμέσως... ἐφώναξε μὲ προθυμίαν ὁ Παναγῆς.

Κρύος ἰδρώτας ἄρχισε νὰ μὲ περιχύνη ἅμα ἄκουσα τὴν ἀπειλὴν αὐτή. Παρελθέτω, εἶπα μέσα μου σὰν τὸ Χριστό, πάτερ, τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ! ἀλλὰ τί νὰ κάνω; Νὰ τ' ἀρνηθῶ, θὰ

τὸ 'παιρναν γιὰ προσβολὴ κ' ὕστερα πῆγαινε νὰ γυρίσης καραγκούνικα κεφάλια.

— Πολλὰ ποτήρια ἤπια τρία τώρα χρόνια, σκέφθηκα, ποῦχω 'δῶ ἄς πιῶ κι' αὐτὸ τὸ λιγότερο πικρό!! Καὶ τὸ 'ρούφηξα γουρλώνοντας τὰ μάτια, ἅμα μοῦ τῶφερε τρικλίζοντας καὶ μισομεθυσμένος ὁ Παναγῆς.

Μόλις ὅμως μοῦπε νὰ τὸ δευτερώσῃ, τᾶχασα. Εὐτυχῶς θεία ἔμπνευσις μοῦ ἤλθε· στὰ κάγκελα τοῦ μπαλκονιοῦ ἦτο κρεμασμένο ἓνα νυκτικό μου πουκάμισο, φρεσκοσιδερωμένο· αὐτὸ μ' ἐγλύτωσε ἀπ' τὸ δεύτερο ποτήρι· τ' ἄρπαξα καὶ τῶδωτα τοῦ Παναγῆ νὰ τὸ προσφέρῃ στοὺς χτίστηδες.

Ὁ Παναγῆς τὸ πῆρ' ἀμέσως, ἐφυγε, πῆγε μὲ τρεχάλα κι' ἀνέβηκε στὴ στέγη, τῶδωσε στὸν πρωτομάστορη καὶ τοῦπε

κάτι τι στ' αὐτί. Ὁ πρωτομάστορης τὸ κρέμασε στὸ σχοινί, εἶπε κι' αὐτὸς κάτι τι στοὺς ἄλλους, καὶ μιὰ φωνὴ ἐβγήκε ἀπ' ὅλων τὰ στόματα :

— Καλοὺς ὤρισε τοῦ δώρου...ποῦ μᾶς ἦρθ' ἀπ' τοὺν γιατρὸ τοὺν Ἀθηναίου...Νὰ ζήση...νὰ ζήση...νὰ ζήση...αὐτὸς... ἡ φαμελιά του...τὰ παιδιά του... οἱ ἀσθενῆδές του... Καὶ ν' ἀποχτήση ἡ φαμελιά του μιὰ τσούπρα πεντάμορφη σὰν τὴ βασ'λοπούλα !..

Καὶ ἡ εὐχὴ αὐτὴ ἡ ὁποία δὲν ἐβγήκε ἀπ' τὴν καρδιά τῶν χιτιστηδων, ἀλλ' ἀπὸ τὸ φρεσκοσιδερωμένο νυχτικό, ποῦ τὸ-δωσα γιὰ ν' ἀποφύγω τὸ δεύτερο ποτήρι, μ' ἐγέλασε καὶ μ' ἔκαμε νὰ πιστέψω γιὰ μιὰ στιγμή πῶς βρίσκονται ἄνθρωποι σὶν ξένο αὐτὸ τόπο ποῦ ἐνδιαφέρονται κ' εὐχονται γιὰ μένα. Καὶ γι' αὐτὸ εὐχῆθηκα μέσ' ἀπ' τὴν καρδιά μου, καθὼς εὐχομαι καὶ τώρα, τὸ καινούργιο σπῆτι τοῦ Παναγῆ Τούρτα, ποῦ μ' ἔκαμε νὰ αἰσθανθῶ γιὰ μιὰ στιγμή τὴν γλυκειὰ αὐτὴ συγκίνησι !

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Φιλοδοφία χαδουμένων

Ἐν καφενείῳ :

— Βρὲ ἀδελφὲ Κώστα, δὲν ξέρεи κανεὶς πῶς νὰ σκοτώσῃ τὸν καιρὸ του

— Ξέρεις τί σκεπτομαι ; Ἄν — ὅπως λένε — ὁ χρόνος εἶναι χρῆμα, φαντάσου τί ἑκατομμύρια ποῦ ἔξοδεύομε ἐδῶ μέσα κάθε ἡμέρα . . .